

Sprawozdanie z działalności Katedry Teologii Katolickiej Uniwersytetu w Białymstoku w roku akademickim 2013/2014

1. Kadra

W Katedrze Teologii Katolickiej Uniwersytetu w Białymstoku w minionym roku akademickim zatrudnionych było trzech pracowników. Dwóch na stanowisku adiunkta: ks. dr hab. Andrzej Proniewski (kierownik KTK), ks. dr Tadeusz Kasabuła oraz Anna Dzięgielewska, jako pracownik administracyjny w sekretariacie KTK. Z dniem 15 września 2014 roku na miejsce Anny Dzięgielewskiej zatrudniony został ks. mgr lic. Leszek Jakoniuk.

2. Działalność dydaktyczna

Katedra Teologii Katolickiej w roku akademickim 2013/2014 przeprowadziła dwa z trzech semestrów podyplomowych studiów Katechetyczno-Pedagogicznych dla 31 słuchaczy. Zatrudniona kadra wywodziła się z UwB oraz innych ośrodków akademickich z Polski.

W ramach działalności dydaktycznej pracownicy naukowcy KTK przeprowadzili następujące wykłady:

ks. dr hab. Andrzej Proniewski:

- „Tożsamość Europy międzykulturowej” (Wydział Biologiczno-Chemiczny UwB);
- „Tajemnice wszechświata. Dialog wiary z nauką” (Wydział Biologiczno-Chemiczny UwB);
- „Magisterium Kościoła i problematyka teologiczna w katechezie” (studia podyplomowe KTK);
- seminarium magisterskie (Wydział Pedagogiki i Psychologii UwB).

ks. dr Tadeusz Kasabuła:

- „Przedchrześcijańskie elementy w kulturze pogranicza polsko-litewsko-ruskiego w XVI-XVIII w.” (kierunek filologia polska i kulturoznawstwo);
- „Chrześcijańskie dziedzictwo Europy” (kierunek stosunki międzynarodowe);
- „Kultura życia codziennego w Polsce w okresie przedrozbiorowym” (kierunek filologia polska).

3. Konferencje naukowe

Katedra Teologii Katolickiej UwB w okresie sprawozdawczym była organizatorem 3 konferencji naukowych:

- „Arcybiskup Edward Kisiel pierwszy Metropolita Białostocki. W 20. rocznicę śmierci” (Białystok 28 IX 2013);
- „Jedyność Jezusa Chrystusa” (Białystok 11 I 2014);
- „In Eo qui confortat” (Białystok 10 V 2014)

oraz współorganizatorem 3 konferencji:

- Międzynarodowa konferencja naukowa: „Otoczmy troską życie. III Dni godności życia”, (Białystok 25-26 X 2013);
- „Wychowanie katolickie dzisiaj – zagrożenia współczesnego wychowania” (AWSB Białystok 18-19 II 2014 r.)
- „Człowiek – projekt czy przypadek?” (UM Białystok 6-8 III 2014)

4. Działalność naukowo-badawcza

W ramach działalności naukowo-badawczej pracowników KTK opublikowano:

ks. dr hab. Andrzej Proniewski:**Monografie i rozdziały w monografiach:**

- *Ermeneutica theologica di Joseph Ratzinger*, Lugano 2014.
- *Troska o rodzinę w nauczaniu Benedykta XVI*, [w:] J. Izdebska, A. Popławska (red.), *W trosce o współczesną rodzinę. Teoria, badania, wsparcie. Ujęcie interdyscyplinarne*, Białystok 2013, s. 41-60.
- *Order of Christian funerals in the Catholic Church*, [w:] E. Krajewska-Kułak, A. Guzowski, W. Kułak, E. Rozwadowska, C. Łukaszuk, J. Lewko (red.), *Death education – the importance of medical care*, Białystok 2013, s. 225-241;
- *Józefa Ratzingera recepcja Soboru Watykańskiego II*, „Rocznik Teologii Katolickiej”, t. 12/1, Białystok 2013, s. 43-59;

- Recenzja: *Ateizm urojony. Chrześcijańska odpowiedź na negację Boga*, „Rocznik Teologii Katolickiej” t. 12/2, Białystok 2013, 265- 267;
- *Troska o drugiego człowieka*, „Otwórz się na wolontariat” 1 (2013), s. 2.

Redakcja:

- *Człowieczeństwo Boga*, Białystok 2013;
- *Otoczmy troską życie*, Białystok 2013;
- *Duch Kościoła – Kościół Ducha*, Białystok 2014;
- „Rocznik Teologii Katolickiej”, Białystok 2013, t. 12/1;
- „Rocznik Teologii Katolickiej”, Białystok 2013, t. 12/2.

ks. dr Tadeusz Kasabuła

Rozdziały w monografiach:

- *Od Kapituły Katedralnej Wileńskiej do Białostockiej Kapituły Metropolitalnej. Wybrane zagadnienia*, [w:] *Colloquia Collegii Suprasliensis*, W. F. Wilczewski (red.), t. 2, Supraśl 2013, s. 9-21;
- „Człowiek stary” w społeczeństwie Polski przedrozbiorowej. Jednego tematu odston kilka, [w:] *Starość. Doświadczenia egzystencjalne – temat literacki – metafora kultury*, seria I: *Rozpoznania*, A. Janicka, E. Wesołowska, G. Kowalski (red.), Białystok 2013, s. 55-67;
- *Ku Niepodległej wczoraj – dziś – jutro*, WKAB, 41 (2013), nr 4, s. 176-179;
- *Dziedzictwo do życia przywrócone. Podsumowanie konserwacji archiwaliów i muzealiów z XVI-XVIII w. ze zbiorów Archiwum i Muzeum Archidiecezjalnego w Białymstoku – Wstęp*, Białystok 2013, s. 1;
- *Stolica Apostolska a Powstanie Listopadowe, czyli w dyskusji bez konsensusu głos jeszcze jeden*, [w:] *Piękno Juliusza Słowackiego*, t. 2., J. Ławski i in. (red.), Białystok 2013, s. 75-81;
- *Marcin Poczobut-Odlanicki (1728-1810) ze Słomianki na Grodzieńszczyźnie*, [w:] *Wielcy Polacy z Wileńszczyzny i Kresów północno-wschodnich*, J. Marciak-Kozłowska (red.), Białystok 2014, s. 145-149.
- Współred. *Schematyzm Archidiecezji Białostockiej 2014*, J. Jabłoński i in. (red.), Białystok 2014 (m.in. autorstwo zarysów dziejów parafii Archidiecezji Białostockiej);
- *Archidiecezja Białostocka*, [w:] *Schematyzm Archidiecezji Białostockiej*, J. Jabłoński i in. (red.), Białystok 2014.

Redakcja:

- *Diecezja Wileńska. Studia i szkice*, T. Kasabuła, A. Szot (red.), Białystok 2014;
- *Z życia i działalności naukowo-dydaktycznej Księdza Profesora Tadeusza Krahela*, [w:] *Diecezja Wileńska. Studia i szkice*, T. Kasabuła, A. Szot (red.), Białystok 2014, s. 15-17;

W druku:

- *Kościelna działalność Izabeli Branickiej w Białymstoku*, [w:] *Izabela Branicka i jej czasy*, I. Kulesza (red.), Białystok;
- *Wpływ Wschodu na kulturę życia codziennego szlachty polskiej w okresie przedrozbiorowym*, [w:] *Pogranicza, Kresy. Wschód a idee Europy*, J. Ławski i in. (red.);
- *Wartość źródłowa akt wizytacji diecezji wileńskiej z II połowy XVIII wieku*, [w:] *Księgi wizytacyjne w archiwalnych zasobach kościelnych. Dawniej i dziś*, W. Żurek i in. (red.);
- *Wileńska diecezja*, [w:] *Encyklopedia Katolicka*, Lublin 2014;

Sprawozdania
i recenzje

Katedra Teologii Katolickiej UwB w roku sprawozdawczym podejmowała próby otrzymania dofinansowania dwóch projektów badawczych:

1. Hermeneutyka teologiczna, Sciex – NMS ch;
2. System wartości studentów z trzech głównych ośrodków akademickich miasta Białegostoku z perspektywy teologii kultury. OPUS 6 – Narodowe Centrum Nauki

W wyniku konkursu oba projekty nie zostały zakwalifikowane do sfinansowania.

5. Udział w konferencjach, zjazdach naukowych i wydarzeniach kulturalno-naukowych, referaty

W roku akademickim 2013/2014 pracownicy naukowcy oprócz uczestnictwa w wydarzeniach organizowanych lub współorganizowanych przez KTK wzięli udział w sympozjach i zjazdach:

ks. dr hab. Andrzej Proniewski:

- Panel dyskusyjny nt.: „Kultura w wierze zakorzeniona” (Białystok AWSD 16 X 2013);
- Sesja naukowa nt.: „Ekstremalne drogi wiary. Przedziwne formy ascezy mnichów wczesnochrześcijańskich” (Białystok AWSD 24 X 2013);
- Rada naukowa Konferencji Episkopatu Polski. Posiedzenie plenarne (Warszawa 25 X 2013);

- 50 Konferencja Rektorów Wyższych Seminariów Duchownych i Zakonnych nt.: „Rozeznawanie powołania i przyjmowanie kandydatów do seminarium duchownego” (Łomża 1-4 IX 2014);
- Międzynarodowa Konferencja naukowa Towarzystwa Teologów Dogmatyków nt.: „Człowiek istota (po)znana? Antropologia teologiczna wobec potrzeb i wyzwań współczesności” (Rzeszów 15-17 IX 2014).

Referaty:

- Sympozjum naukowe nt.: „Głoszenie kerygmatu w społeczeństwie informacyjnym” (WSD Ełk 28 I 2014). Referat: „Pierwotny kerygmat i jego aktualność w epoce postmodernizmu”;
- Międzynarodowa Konferencja Naukowa nt.: „Tożsamość i misja Kościoła według Konstytucji Dogmatycznej *Lumen Gentium*”. (Vilnius 22 III 2014). Referat nt.: „Dziewica Maryja Matka Boga w misterium Kościoła”.

ks. dr Tadeusz Kasabuła

- Ogólnopolska konferencja naukowa: „Katechizacja w PRL” (Białystok 30 X 2013);
- „Kontrowersyjni patroni”, (Białystok 20 XI 2013);
- Ogólnopolska sesja naukowa: „Dziedzictwo do życia przywrócone”, podsumowująca realizację projektu „Konserwacja archiwaliów i muzealiów z XVI-XVIII w. ze zbiorów Archiwum i Muzeum Archidiecezjalnego w Białymstoku” (Białystok 5 XII 2013);
- Wystawa w Archiwum i Muzeum Archidiecezjalnym: „Domowe pamiątki wiary” (Białystok 8 I 2014);
- Wystawa w Archiwum i Muzeum Archidiecezjalnym: „Książd Stanisław Suchowolec 1958-1989” – współorganizacja, wernisaż (Białystok 29 I 2014);
- Wystawa: „Oblicza człowieka w sztuce” – organizacja, wernisaż (Białystok 19 III 2014,)
- XII Podlaski Festiwal Nauki i Sztuki: „Jedność w różnorodności” (Białystok 9-22 V 2014);
- „Noc Muzeów” w Archiwum i Muzeum Archidiecezjalnym w Białymstoku – organizacja (Białystok 17-18 V 2014);
- Wystawa w AMAB: „Gdzie kobiety z tamtych lat...” – organizacja, wernisaż (Białystok 28 V 2014);
- Wystawa w Archiwum i Muzeum Archidiecezjalnym: „Pułkownik Kukliński – polska samotna misja” – współorganizacja, wernisaż (Białystok 5 IX 2014).

6. Wydawnictwo

Nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu w Białymstoku w ramach działalności KTK ukazały się następujące pozycje:

- „Rocznik Teologii Katolickiej”, Białystok 2013, t. 12/1 (8 punktów);
- „Rocznik Teologii Katolickiej”, Białystok 2013, t. 12/2 (8 punktów);
- *Człowieczeństwo Boga*, Białystok 2013;
- *Duch Kościoła – Kościół Ducha*, Białystok 2014.

ks. Leszek Jakoniuk